

AKTUELLA FRÅGOR

Debattredaktör: Eva Rothstein aktuella@sydsvenskan.se 040-28 10 13
Twitter @aktuella Fler debattartiklar på sydsvenskan.se/opinion

Ett stormöte på klostret Mariavall utanför Fågeltofta. Syster Christa Claesson talar för markägare i det område på Österlen där det brittisk-australianska bolaget Scandivanadium vill provborra efter vanadin. Det finns starka skäl att ta reda på mer och skaffa fakta, skriver Per Tryding.

FOTO: JOHAN NILSSON

”Att varje form av utvinning av vanadin skulle begränsa eller sätta stopp för turismen eller livsmedelsproduktionen stämmer inte.”

■ **Alla förhållanden kring mark, jord, förekomster av grundämnen och förutsättningar för utvinning av vanadin i Skåne är inte så väl dokumenterade och kända att fortsatta undersökningar eller provningar är överflödiga.**

Det skriver Per Tryding, vice vd för Sydsvenska handelskammaren.

Planerna på utvinning av grundämnet vanadin i Skåne väcker känslor och farhågor. Men frågan är inte så svart-vit som Anita Ullmann, ordförande för nätverket veto-Nu hävdar (Aktuella frågor 27/2).

Förhoppningsvis går det att föra en saklig debatt. Nu handlar det rent konkret om provborring ska ge-

nomföras, alltså undersökningar av om det finns förutsättningar för att utvinna vanadin. Om de sedan leder till att vanadin faktiskt ska utvinnas är något som avgörs i ett senare skede.

Min poäng är att alla parter som deltar i diskussionen och processen måste kunna lyfta blicken och se att utvinning av vanadin möjligen leder till många bra saker.

Till exempel kommer tillverkning av klimatvänliga batterier med hjälp av vanadin i högsta grad alla till del, inte bara företagens klimatarbete. Det är också orsaken till att ingen bör hemfalla till en automatisk nimby-reaktion, *not-in-my-backyard*, och nånannan-ism, alltså att vanadin visst kan utvinnas, men inte just i Skåne.

Alla förhållanden kring mark, jord, förekomster av grundämnen och förutsätt-

ningar för utvinning i Skåne är inte så väl dokumenterade och kända att fortsatta undersökningar eller provningar är överflödiga.

När det gäller om det förekommer vanadin rör det sig nu om ett fåtal provborringar som har anmälts till Hörby kommun och Ystad-Österlenregionens miljöförbund.

Länsstyrelsen skriver i sina yttranden att ”konsekvenserna av borringen bedöms inte innebära att en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma i den grad att det krävs tillstånd från Länsstyrelsen”.

När det gäller vattenförsörjningen noterar Länsstyrelsen att varken grundvatten- eller ytvattenförorening. Denna sakkunskap är mycket viktig.

Givetvis går det att ha en diskussion om den svens-

”Minerallagen är en rest från ett odemokratiskt tidevarv.”

Per Tryding skriver i sin debattartikel i Aktuella frågor 27 februari.

Aktuella frågor 27 februari.

ka minerallagen och miljöbalken är tillräckligt moderna. Båda samverkar när det gäller möjligheterna att utvinna vanadin i Skåne.

En del debattörer vill stärka markägarnas ställning, medan andra vill stärka kommunernas ställning. Allmänintresse och ägarintresse behöver alltid balanseras och det är inte själv-

klart hur de två intressena ska vägas samman, hur den optimala mixen ser ut.

Men just nu finns en gällande lagstiftning som är demokratiskt beslutad. Den provning som måste göras innan eventuell utvinning av vanadin kan ske, är omfattande och ställer höga krav på en miljövänlig hantering.

Att Sydsvenska handelskammaren skulle göra något som hotar livsmedelsproduktion eller turism är för mig en främmande tanke. De är mycket viktiga inslag i näringslivet.

Men att varje form av utvinning av vanadin skulle begränsa eller sätta stopp för turism eller livsmedelsproduktion stämmer inte. Tvärtom ger det en mycket påtaglig möjlighet till ökad sysselsättning, något som också är ett viktigt kommunalt intresse.

Kanske visar det sig att

det går att utvinna vanadin på ett miljövänligt sätt. Kanske visar det sig av andra skäl inte realistiskt att utvinna vanadin.

Innan undersökningar kan göras och därefter ett eventuellt förslag provas, blir emellertid allt detta gissningar. Därför finns det starka skäl att ta reda på mer och skaffa fakta.

Per Tryding

SKRIBENTEN

■ **Per Tryding** är vice vd och policychef för Sydsvenska handelskammaren.